

HARMANECKÉ NOVINY

Jún 2009

Informačný štvrťročník

Ročník III.

Číslo 2.

Skôr, než zbalíte kufre...

Dovolenka znamená pre mnohých z nás najlepšiu formu oddychu, relaxu počas bezstarostného leta. Ideálne je, podľa odborníkov, relax plánovať tak, aby človek na dovolenku neodchádzal na pokraji nervového kolapsu a celkového vyčerpania, pretože náhla zmena prostredia všetky tieto príznaky zhorší. Ale ako to všetko stihnúť a zvládnuť bez stresu v práci i doma, v snahe na nič podľa možnosti nezabudnúť? Ved' len balenie kufrov určite zase vyústi do množstva absurdných až zbytočných konfliktov s manželom i deťmi, ktoré majú, tak ako každý rok, vo svojej batožine pribalených kopu zbytočností. Tieto trápne škriepky zase poznačia minimálne začiatok vašej dovolenky. A to ešte nemusí byť všetko, čo ak vás ešte aj na dovolenke čakajú nepríjemné prekvapenia.

Nenechajte sa zaskočiť ničím a prijmite zopár rád od odborníkov ešte skôr, ako sa uvelebíte pod slnečníkom a započúvate sa do šumenia mora, alebo prežívania iných krás prírody...

Nerobte koniec sveta z faktu, že prší a hotel je otrasný...

Čo už, vyťažte zo situácie, prechádzajte sa v daždi, ved' z nedostatkov sa môžu zrodiť krásne zážitky.

Nerobte rodine zase manažéra, vychovávateľa...

Ísť na dovolenku predsa znamená relaxovať, vymeniť všedné dni za nevšedné, neorganizujte rodine každú hodinu, užívajte si krásu náhody a neobyčajné okamihy, práve tomu sa hovorí dovolenka.

Nájdite si čas na partnera.

Dovolenka je podľa odborníkov aj ideálny čas na vybalancovanie rozkolísaného vzťahu. Možno práve absencia povinností, neobvyklé prostredie a neobvyklé situácie môžu viesť k zaujímavým nápadom a reakciám, ktoré milo prekvapia a potešia.

Rozmaznávajte sa.

Robte si na dovolenke čo chcete. Vyspite sa do sýtosti, neupratujte stále, to vás čaká po celý rok doma, zabudnite na diétu, dajte si kopec zmrzliny a presladenú kávu, užívajte si...

A prineste si trochu dovolenky aj domov...

Želám Vám krásne slnečné leto, rozprávkové počasie na dovolenke, a nech vás nezaskočia žiadne nemilé dovolenkové prekvapenia.

Iveta Roháčová, šéfredaktorka

Všetky doteraz vydané čísla nájdete aj na

www.harmanec.sk

RYBERÁME Z OBSAHU:

■ STRANA 2

DEŇ

DEŤI

■ STRANA 3

NAJKRAJŠÍ

SVIATOK

■ STRANA 5

OBNOVA

CHODNÍKA

■ STRANA 7, 8

PUTOVANIE

ZA

ŠTASTÍM

■ STRANA 9

OD SMETISKA

KU GARÁŽAM

■ STRANA 11

PRVÉ OSTANE

VŽDY

PRVÉ...

„Deň“ venovaný deťom v Harmanci

A je tu leto. Obdobie, keď kvitnú lúky a slniečko svojimi teplými lúčmi opantáva najviac vás - „deti“. Úplne vás preorientuje k novým hrám, voľnosti, dovolenke s rodičmi, čiže k šťastným okamihom detstva. Mesiac jún je snáď najmilším mesiacom, lebo začína sviatkom detí. Prvý jún - MDD je sviatok detí, ktorý sa oslavuje v mnohých krajinách a tiež aj v Harmanci.

Myšlienka MDD vznikla na Svetovej konferencii

v roku 1952 vo Švajčiarsku, na ktorej sa zaoberali detskou prácou, chudobou, vzdelaním a inými problémami, týkajúcich sa detí na celom svete. Najdôležitejším faktom je, že sviatok vznikol pre blaho detí. Dnes je už málo krajín, kde v plnom rozsahu tieto problémy pretrvávajú. A my sa tešme z toho, že u nás to nie je tak.

Samozrejme, že naša obec na detské oslavy nezabudla a pripravila ich na 28. júna. Hoci počas prípravných prác pršalo, nám to neubralo na entuziazme a detské oslavy sme pripravili v obecnej telocvični. Šantenie v skákacom hrade, maľovanie na tvár, ozajstné zásahy kukláčov a spoločný tanček

sa uskutočnili. Nechýbali tiež sladké prekvapenia a od školských kuchárok chutná pizza. O to, aby detská akcia dopadla super, sa tiež pričinili sponzori. Vďaka za finančnú podporu: firma Flash 2002 – Palúš, SHP Harmanec, VKÚ Harmanec, firma AMI, HP Reality a Fan Club - Ťažký.

Na záver všetkým deťom želim šťastné detstvo a láskavých rodičov.

Helena Vajsová

Deň matiek: Jeden z najkrajších sviatkov

Na ženu ako dárkyňu života mysleli už v antike. V starovekom Grécku oslavovali deň matiek už 250 rokov pred narodením Krista. Boli to slávnosti na počesť bohyně Rhey – matky všetkých bohov. Na Slovensku dlhú históriu nemá, začal sa oslavovať až po roku 1989 a to vždy v 2. májovú nedeľu a patrí k najkrajším sviatkom. V tomto sviatku sa odzrkadľuje jedinečnosť a nenahraditeľnosť matky. Deti a muži na celom svete majú príležitosť vzdať úctu svojim mamám kvetom, či iným darčekom. Tak sme aj v našej obci oslavovali tento krásny deň. Pán farár odslúžil pri kaplnke slávnostnú omšu. Program pokračoval v kultúrnej sále, ktorú poskytol p. Palúš. Starostka obce predniesla slávnostný príhovor a deti ZŠ a MŠ spolu s učiteľkami pripravili zaujímavý program. Porozdávali svojim mamám a starým mamám darčeky, ktoré sami pripravili. Starostka a poslanci sa postarali o malé občerstvenie a kvety. Celé popoludnie sa nieslo v príjemnej a slávnostnej atmosfére. Dúfam, že sa páčilo aj všetkým mamám a že sa takéto stretnutia budú v našej obci zachovávať aj naďalej.

Alena Rusnáková

Najkrajší deň

Na svete behajú okolo svojich ratolestí milióny matiek, absolvujú denne ten istý kolotoč, každá miluje svoje dieťa rovnako obetavo, a predsa je každá iná, výnimočná. Každá je originál.

Odkedy som sa stala mamou, túto výnimočnosť si uvedomujem najviac na Deň matiek. Vtedy sa cítim o niečo obľetovanejšia a pyšnejšia ako inokedy.

Obletovanejšia preto, lebo moje „bábätká“ (zatiaľ len staršie) sa usilujú nejako ma prekvapiť a potešiť. Pyšnejšia preto, lebo keď vidím svoje dieťa vystupovať na pódiu, viem, že je tam aj vďaka mne, že to, čo vie, dokáže aj vďaka mne.

Tešila som sa na oslavu tohto sviatku u nás, v Harmanci. Tento rok sme ho oslavovali v nedeľu, 10. 5. 2009. Pozvané boli všetky mamy a staré mamy. Mali sme možnosť zúčastniť sa na svätej omši pri kaplnke Sv. Rodiny, a tak sa poďakovať

Bohu za dar materstva. Po nej bol naplánovaný program v spoločenskej miestnosti domu č.5, ktorý tradične pripravujú deti z materskej a základnej školy.

Je úžasné, koľko kadejakých básničiek a pesničiek existuje o mamách, že sa ich deti dokážu stále znova a znova naučiť a pani riaditeľky spolu s pani učiteľkami znova a znova nacvičovať, aby nám spravili radosť. A nielen to: predviedli nám, akí sú to športovci a školáci zas vo svojom pásme povedali mamičkám všetko to, čo tak radi počúvajú.

Cením si, že posedenie na Deň matiek býva vždy dôstojné, na úrovni, k čomu prispieva aj príhovor pani starostky, výborný zákusok a kvietok pre každú maminu.

Takže: Mamy ďakujú organizátorom!

L. Mališková

Deň spomienok

Ukončenie druhej svetovej vojny v Európe si jednotlivé štáty starého kontinentu pravidelne pripomínajú 8. mája.

Deň víťazstva nad fašizmom je štátnym sviatkom aj dňom pracovného pokoja aj u nás.

Pre členov našej ZO SZPB bol dňom spomienok na tieto udalosti 9. máj 2009. V spolupráci s obcou Turecká sme si pripomenuli tieto historické udalosti kladením vencov pri pamätníku na Krížnej.

Som rád, že cesty pripomínania si minulosti sú pre našu obec už dlhoročnou tradíciou a ani tento rok sme nezabudli.

Ján Roháč

Foto: K. Beňová

Obnova chodníka a nádvoria pri poštovom dome

Poštový dom (dom číslo 12) sa nachádza v strede našej obce a je najfrekventovanejším miestom v našej obci. Všetci sme registrovali havarijný stav chodníka vedúceho na poštu. Jamy a výmole, kde stávala voda znepríjemňovali vstup do pošty najmä starším spoluobčanom. Chátrajúci a rozpadávajúci sa plot bolo tiež potrebné urýchlene odstrániť.

Starostka obce a poslanci si tiež uvedomovali potrebu opravy chodníka a spevnených plôch v okolí budovy pošty. Investíciu sme plánovali zrealizovať už v roku 2008. To sa nám nepodarilo z dôvodu potreby získania viacerých povolení. Postupne sme však vybavili potrebné povolenia a vybrali dodávateľa stavby spomedzi troch uchádzačov. Univerzálna stavebná spoločnosť spol. s r.o. mala výhodnú cenovú ponuku a po preverení realizovaných stavieb bola táto zvolená za dodávateľa stavby.

Dňa 24. 4. 2009 sa oficiálne začali demolačné práce. Osadenie dopravného značenia, demolácia starého plotu, rozbíjanie asfaltových a betónových plôch netrvali dlho. Veľké zdržanie a nárast nákladov spôsobili poškodené splaškové a dažďové zvody, ktoré sa mali opraviť. Staré potrubia boli poprelamované a zanesené. Splašková a dažďová voda prenikala do budovy poštového domu. Navyše bolo na nádvori uložené nové kanalizačné potrubie. Do tohto potrubia sa v budúcnosti budú môcť jednoducho napojiť splaškové vody z budov 12, 14 a 16 bez toho, aby sa výraznejším spôsobom narušilo opravené nádvorie. Vykopať a uložiť nové potrubie, prípadne opraviť staré nie je problém, pokiaľ nenarazíte na pavučinu inžinierskych sietí. Všetci sme vedeli, že na nádvori je uložených veľa sietí, ale ich konečný počet prekvapil naozaj všetkých. Bager si musel oddýchnuť a muselo sa začať kopať ručne. Okrem porušenia prívodu plynu nebola poškodená žiadna sieť.

Dňa 18. 6. 2009 takmer po dvoch mesiacoch sa mohlo kolaudovať. Práce boli ukončené. Okrem posledných drobných úprav bolo dielo hotové. Počas realizácie sa vykonávali kontrolné dni, na ktorých sa operatívne riešili problémy a nedostatky. Na celý priebeh prác z technickej stránky dozeral stavebný dozor obce Ing. Ľuboš Suchý a predseda stavebnej komisie Ján Roháč. Priebeh prác však pozorne sledovala aj starostka a aj ja – Martin Lovás. Každý deň sme navštívili stavenisko.

Čo dodať na záver? Sme šťastní, že počas prác sa nikomu nič nestalo a do výkopu nikto nespadol. Zásadným spôsobom sa zveľadila časť obce a urobila príprava na kanalizáciu. Niektoré veci a zásahy sa mohli urobiť inak, ale nikto nie je dokonalý. Veríme, že čoskoro budeme môcť pokračovať s podobnými investičnými akciami aj v iných častiach našej obce. Starostka a všetci poslanci obce vieme aj o ostatných nedostatkoch v našej obci a pokúsime sa ich odstrániť. Je však ťažké vyhovieť všetkým občanom hneď. Vyžaduje si to čas a najmä finančné prostriedky, ktorých nikdy a nikde nie je dostatok.

Martin Lovás

Pekné jubileum

Od založenia Harmaneckých papierní už ubehlo 180 rokov. Firma sa pri príležitosti tohto pekného jubilea rozhodla otvoriť svoje brány všetkým, ktorí boli zvedaví na výrobu a spracovanie papiera, s ktorým sa dennodenne stretávame či už v podobe papierových vreckoviek, toaletného papiera alebo kuchynských utierok. Návštevníci, a bolo ich presne 705, mohli vidieť celý proces výroby, počnúc skladovaním zberového papiera až po výrobu finálnych výrobkov. Samozrejme nechýbala ani ukážka hasičskej techniky, z ktorej mali najväčšiu radosť deti. Takmer každé túžilo aspoň raz pustiť na hasičskom aute sirénu alebo chvíľu „hasiť“ zeleň.

Foto: SHP Harmanec

Na druhý deň pokračovali oslavy na námestí SNP v Banskej Bystrici, kde bolo prichystaných mnoho atrakcií pre malých i veľkých. Deti sa mohli povozit' na labuťom kolotoči, zúčastniť sa rôznych súťaží alebo sledovať živé sochy či žonglovanie s toaletným papierom. Kto mal chuť, mohol si pozrieť i výstavu najväčšej zbierky servítok na svete. Pre dobrú náladu prítomným zaspievala Zuzana Haasová so skupinou Funny Fellows a tiež skupina Fragile. A samozrejme nechýbalo ani chutné občerstvenie. Hodinovú vežu sa síce obaliť do papiera kvôli silnému vetru nepodarilo, ale zato rekord v hromadnom použití papierovej vreckovky HarmaFuk sa na radosť všetkých podaril. Tiež sa podarilo vytvoriť svetový rekord s najväčšou rolkou toaletného papiera. Celú oslavu nakoniec ukončil veľkolepý ohňostroj. Čo dodať na záver? Snáď už len toľko, že aj napriek chladnému počasiu sa oslavy vydarili a všetci sa skvele bavili.

M. Kovalčíková

Foto: SHP Harmanec

Foto: J. Kružlic

Foto: J. Kružlic

Putovanie za šťastím

Sú ľudia, ktorí veria na svoju šťastnú hviezdu, sú ľudia, ktorí veria na osud, sú ľudia, ktorí veria na náhodu a sú ľudia, ktorí veria, že čo sa má stať, to sa aj stane. Sú to šťastní ľudia.

Príbeh, o ktorom bude reč, je aj pre nás veľmi zaujímavý a zvláštny. Veď začal práve tu, v Harmaneckej doline, kde človek nedovídi ani ďaleko, ani široko, len vysoko a ešte vyššie.

Všetko sa to začalo jedným telefonátom z Prešova v roku 2004. Volajúci sa ku mne dostanú obyčajne cez rádio Regina, cez Obecný úrad alebo cez náhodné adresy zberateľov. Do roka je ich aj sto. Pán Eduard Malatinec ma požiadal o pohľadnice Harmanca, lebo si robí rodinnú kroniku a jeho rodičia tu kedysi bývali.

Štefan Malatinec sa narodil 13. 12. 1913 v Litave, kam sa rodina presťahovala z Detvy, kde sa vždy ťažšie žilo a chlebič mal vždy tvrdšiu kôrku ako inde. Keď prehrmela prvá svetová vojna a pomery sa ako tak stabilizovali, rodina usúdila, že na južnom Slovensku sa asi predsa len o niečo ľahšie žije, a tak sa presťahovali do obce Zelený Háj pri Hurbanove. Tu Štefan prežil svoje detstvo i mladé roky i so svojimi siedmimi súrodencami, aby mu nebolo smutno, a ako to v tých časoch bolo dobrým zvykom. Vyučil sa za kováča – strojníka, o čom má dvojazyčný certifikát. Svoje remeslo potom uplatnil aj ako vojak v armáde.

Po skončení vojenskej služby sa vrátil domov k rodičom na južné Slovensko a hľadal si na okolí zamestnanie. Viac – menej bez úspechu.

Do obce Zelený Háj chodievala na výpomoc k svojej tete krásna a driečna, a pritom aj pracovitá dievčina z Pliešovských lazov – Anna Oravcová. Bola o päť rokov mladšia ako Štefan. Už pri prvom stretnutí preskočila medzi nimi iskra, ktorej básnici hovoria – láska. A táto láska im vydržala po celý život. A to pritom Štefan musel behať po republike za prácou.

Aj v roku 1937 sa vybral na „vandrovku“ hľadať si prácu. Prešiel celé Čechy a pol Slovenska na bicykli a to od jari do jesene, ale práce bolo ako šafranu, ak nie menej. A tak sa na zimu vrátil domov k rodičom. Ale hneď 5. januára 1938 sa naňho usmialo šťastie. To šťastie sa volalo Harmanec!

Nastúpil do zamestnania do Harmanca na výstavbu železničnej trate Banská Bystrica – Diviaky. Celá výstavba trate bola rozdelená na niekoľko úsekov. Pracoval na štvrtom úseku, pri stavbe lanovej dráhy. Túto stavbu budovala

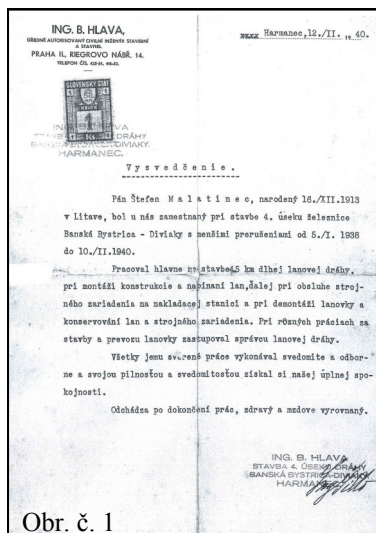
spoločnosť Ing. B. Hlava z Prahy (obr. č. 1). Sídlo spoločnosti bolo v Nemecku a šéfstvo medzi sebou hovorilo len po nemecky. V úradnej pečiatke, ktorú používali, bol uvedený HARMANEC. Nadriadení si čoskoro všimli vždy veselého, pracovitého a vynaliezavého mládenca, ktorý sa aj v štyridsaťmetrových výškach pohyboval s istotou a pohľad do údolia mu nerobil žiaden problém. Ba pri čakaní na materiál si v tej výške stačil prečítať aj najnovšie číslo denníka Politika. Vymenovali ho za zástupcu správcu lanovej dráhy.

Štefan Malatinec si tu čoskoro našiel kamarátov (obr. č. 2). Pri tak nebezpečnej práci sa museli jeden na druhého stopercentne spoľahnúť. Vládla tu neuveriteľná disciplína a poriadok, s akými sa doteraz ešte nikdy nikde nestretli. Všetko, čo sa robilo, muselo byť urobené precízne a presne. Rozkaz nadriadeného to bol zákon a tom sa nediskutovalo! Presvedčil sa o tom čoskoro aj Štefan.

Lanovou dráhou sa k stavbe tunelov dopravoval stavebný materiál, hlavne však kamene z kameňolomu. Vozíky naložené kamením sa nesmeli preťažovať, lebo vietor tu zohrával svoju rolu. Raz, keď mal Štefan službu ako strojník zariadenia lanovky, vedúci pri kontrole zistil, že sa nakladá do vozíkov veľa kameňa. Poslal preto Štefana do kameňolomu, aby to oznámil tam pracujúcim robotníkom. Keď prišiel do lomu s týmto odkazom, jeden z robotníkov ho chytil pod krk a začal ho dusiť s poznámkou, že „on, taký zasraný, nás nebude poučovať, ako my máme nakladať!“. Po návrate Štefan oznámil nadriadenému, ako pochodil. Ten len povedal: „Danke, gut.“ (Dobre, ďakujem.) To bolo v stredu.

Po skončení pracovnej zmeny všetci robotníci nastúpili pred barak kancelárie a začalo sa vyšetrovanie, ako sa to stalo, že jeho príkaz nebol splnený. A div sa svete, vedúci tento incident kvalifikoval ako napadnutie jeho osoby! S dotýčným pracovníkom bol okamžite rozviazaný pracovný pomer! Do konca týždňa mu bola vyplatená mzda na ruku a ráno musel opustiť pracovisko aj ubytovňu. Všetci boli z toho šokovaní, aj ľutovali toho plačúceho chlapa, lebo mal doma päť detí. Aj sa ospravedlňoval, nič nepomohlo. Vedúci len dodal, že pracovisko nie je krčma a jeho príkazy sa musia plniť! A Slovenské kresťansko-sociálne odborové združenie v pracovných sporoch nikto ani nespomenul. Pre istotu.

(Pokračovanie na strane 8)

Od smetiska k novým garážam v Cenove

V lete roku 2007 sa po opakovaných výzvach Úradu životného prostredia začala likvidácia nelegálnej skládky odpadov a likvidácia čiernych drobných stavieb v Cenove. Staré budy, garáže a skládka odpadov boli nebezpečné pre deti a pohľad na ne nebol azda nikomu

príjemný. Aj napriek veľkej nevôli viacerých vlastníkov starých garáží a búd sa podarilo zlikvidovať všetky stavby a celú skládku. Dosiahnuť to však nebola ľahká úloha. Likvidácia starých búd a skládky, kde sa nachádzali aj nebezpečné odpady bola finančne nákladná a pri likvidácii bolo veľmi ťažké presvedčiť „majiteľov“ búd, aby ich zlikvidovali. (Majitelia sú v úvodzovkách, pretože jediným vlastníkom pozemku v Cenove bolo HP Reality s.r.o.) Viacerí z nich tak neurobili a stavby zlikvidovala firma, ktorá zabezpečovala demoláciu a odvoz odpadu. Niektorí „majitelia“ možno dodnes nepochopili, prečo ich garáže a budy museli byť zrovnané so zemou a nevedia odpustiť poslancom OZ a starostke obce nariadenie na ich likvidáciu.

V roku 2008 sa zabezpečovala projektová dokumentácia a potrebné povolenia na výstavbu garáží. Na jeseň roku 2008 sa podarilo získať všetky potrebné vyjadrenia od Úradu životného prostredia, Obvodného lesného úradu, Mestských lesov, Povodia Hronu, Hasičského zboru

a mnohých iných inštitúcií. Po udelení rozhodnutia o umiestnení stavby bolo získané aj stavebné povolenie. Na začiatku projektu malo záujem o garáže v Cenove viac ako 30 záujemcov. Viacerých odradila vysoká predpokladaná cena nových garáží a zlá finančná situácia. Po opakovaných stretnutiach so záujemcami sa vykryštalizovala skupinka tých najskalnejších, ktorí mali o garáž v Cenove skutočne záujem. Hľadali sme možnosti ako znížiť cenu novej garáže a ako ušetriť. V súčasnosti stojí v Cenove 12 betónových garážových prefabrikátov pre 12 nových majiteľov. Garážnici si svojpomocne zabezpečujú stavebné činnosti, pravidelne si organizujú brigády a sami si budujú svoje vlastné garáže.

Po dokončení stavebných prác a terénnych úprav budú garáže skolaudované a v Cenove bude 12 nových garáží aj s pozemkom pod nimi.

Dnes sú zmeny v Cenove konečne viditeľné a vo viacerých ľuďoch vyvolávajú pozitívne pocity. Nové garáže napomôžu riešiť vážnu problematiku parkovania osobných automobilov na našich nádvoriach a rastúci počet osobných automobilov.

Stavebné povolenie na vybudovanie garáží v Cenove bolo udelené na vybudovanie 27 kusov garáží. Na to aby v Cenove stálo všetkých 27 garáží, alebo viac ako 12, budú potrební ďalší zánietení „garážnici“.

Martin Lovás

POĎAKOVANIE

V mene nás všetkých, ktorí staviame garáže v Cenove - bývalé smetisko, chceme poďakovať pánovi Palúšovi za bezplatné požičanie motorového mechanizmu.

Ďakujeme!

Stavitelia garáží

**Krásne životné jubileá oslávili
(v mesiaci apríl, máj, jún)**

60 rokov:
Jozef Galuška
Ing. František Kiedžuch
Rudolf Daubner
Milan Žajdlík
65 rokov:
Anna Kupčoková
Július Beľa
70 rokov:
Ivan Rakšány
80 rokov:
Emília Borisová
85 rokov:
Eudmila Rettková

**Želáme Vám pevné zdravie, veľa lásky,
spokojnosť a pohodu, šťastný život bez sta-
rostí a vždy dobrú náladu...**

Potešili sme sa novorodeniatkam:

**Karolína
Béresová**

- narodená 25. 3. 2009

**Matúš
Chválík**

- narodený 17. 5. 2009

**Hanah
Bučková**

- narodená 16. 6. 2009

**Alexandra
Antaliczová**

- narodená 20. 6. 2009

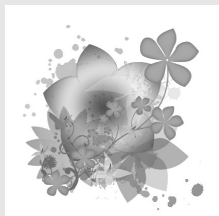
**Milí rodičia, želáme
Vám i Vaším deťom krásny
a spokojný život plný lás-
ky, zdravia a šťastia.**

BLAHOŽELANIE

Timke Žabkovej

k jej 4. narodeninám blahoželajú tatík,
starí rodičia, prastarí rodičia a krstní rodičia.

Samkovi Chladnému

k 6. narodeninám blahoželajú
rodičia a celá rodina.

Prajeme vám veľa zdravička, nech život váš je naplnený šťastím a máte vždy ružové líčka.

OPUSTILI NÁS

Miloš Polák

64 rokov

dňa 15. 4. 2009

Pavel Ďurovkin

69 rokov

dňa 7. 5. 2009

Anna Kánska

67 rokov

dňa 13. 6. 2009

Neplačte, stíšte v srdci žiaľ, to len moju bolesť čas odvíja. Teraz môžete ticho spať, i bez slz sa dá spomínať.

Odpočívajte v pokoji!

Prvé ostane vždy prvé...

V živote každého z nás sú udalosti, situácie, stretnutia, ktoré ako prišli i odišli. Ako tie ranné zore. No sú aj iné, ktoré – chceme či nechceme – nám utkveli v pamäti. A vymazať jednoducho nejdú. A medzi tie druhé veľa razy patria udalosti, ktoré nesú prívlastok „prvé“, „prvý“. Prvá hodina či deň nášho života... Prvý kŕdčík, prvé slovo, ktoré nám žvatlavo vyšlo z úst, ani sme nevedeli ako, a všetci sa tešili... Prvé naše haky-baky, ktoré mamina pokladala za umelecké dielo... Prvé písmenko abecedy napísané útlou rúčkou... A právom sa medzi tieto prvé dni s veľkým D radí i prvé sväté prijímanie.

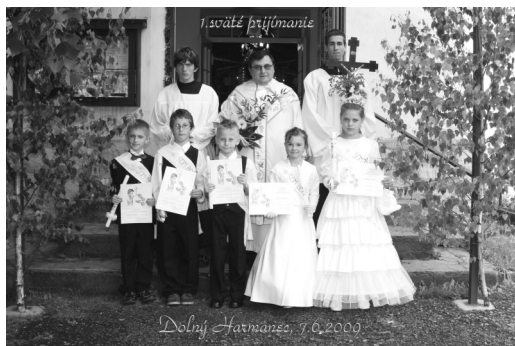

foto: Ing. Miroslav Mališka

Aj v našej Harmaneckej doline 7. júna svitol deň D, kedy Claudička a Nikoľka ako malé nevestičky a vedľa nich gentlemani Matko, Filipko a Vladko sľú prijat' toho najväčšieho a najlepšieho Kamaráta, ktorým nepochybne Pán Ježiš je. Samozrejme, ako na všetky veľké udalosti nášho života, aj na túto bolo sa treba pripraviť. Jednak v škole, ktorá je vhodným prostredím, ale aj na fare v Uľanke, kde sme sa skamarátili aj s „mládeňcami“ z Jakuba (tam sa dievky tento rok „neurodili“). Niekdedy to bola hračka, inokedy to šlo ťažšie, aj sme sa zasmiali, no i slzičky sa skotúľali. Bezprostrednou prípravou bolo vyprat' nielen kŕstných košielok, ktoré tvorili dekoráciu a pripomínali nám prvé chvíle nášho kresťanstva, ale i očistenie našich srdiečok, duší či svedomia, jednoducho, aby to dobré sa so zlým nemiešalo, pretože tadial' cesta k šťastiu nevedie. Kostolík v Dolnom Harmanci vítal už veľa takých detí za svojich 78 rokov trvania, no každé z detí to prežíva (a my s ním) ako svoje ozaj prvé naplno prežité stretnutie so živým Ježišom. Už len to v nich ďalej povzbudzovať a živiť, k čomu isto prispievajú stretnutia na Obecnom úrade, za ktoré ďakujem pani starostke Elenke Vajsovej, ako aj pracovníkom OÚ. A tieto stretnutia už druhý raz vyvrcholili slávnosťou na Deň matiek pri kaplnke Svätej rodiny, ktorá dýcha pokojom a povzbudením, aby sme na krásu rodín – hlavne v prvom rade tých našich – nikdy nezabúdali.

Z človečička sa stáva žiačik, zo žiaka študent... a prichádza prvá láska. Na ktorú sa tiež nezabúda. Keď som bol v roku 1999 vysvätený za kňaza, bol som poslaný za kaplána do Uľanky so zvláštnym určením rozbehnúť Diecézne centrum mládeže na Španej Doline. No Harmaneckým potokom pretieklo málo vody a už som mal na starosti (i radosti) celú farnosť. Čo je ale dôležité, a preto to aj spomínam, možno s trochou nostalgie, ktorá k lúčeniu patrí, že ste boli vlastne mojou „prvou láskou“. Prvou farnosťou, v ktorej som prvý raz kŕstil, prvý raz sobášil, ale aj prvý raz pochovával a prial úprimnú sústrasť... Pre každého kňaza sú to dôležité momenty v jeho realizácii poslania, ktoré dostal. Tým viac, že „prvá láska“ vydržala až desať rokov. A možno by vydržala aj dlhšie, nebyť srdiečka, ktoré koncom januára zavelilo: „Spomal!“ , ako v tej piesni: „...máš prívysokú rýchlosť.“ No len neviem, či sa dá medzi piatimi dedinami, ktoré farnosť Uľanka má, spomaliť. Preto musel prísť 1. júl 2009, kedy som zbalil svojich „pár slivák“ a šiel do Podlavíc naozaj spomaliť. A na uvoľnené miesto prichádza kolega, spolubrat d.p. Martin Sebiň. Prajem mu požehnaný čas vo farnosti Uľanka a teda aj v Harmanci. Podlavice a Skubín, kde nachádzam svoju novú rodinu – neďaleko či ďaleko? Jedno je. Mojou prvou láskou ostanete. Na tú sa nezabúda. ĎAKUJEM... za všetko...

Daniel Bédi

Vážený pán farár,

dovoľte, aby som sa s vami rozlúčila. Nie tak dávno sme Vám gratulovali k životnému jubileu. Dnes sa s Vami lúčim. Sú ľudia, ktorí sa len zľahka dotknú našich životov. Vy ste do našich sŕdc vyryli hlbokú brázdú, ostanete v našich spomienkach. Je nám to ľúto, že odchádzate. Boli ste pre nás dobrým duchovným otcom, pastierom. Nech Vám dá Pán Boh veľa zdravia, sily, aby ste vo svojom poslaní mohli pokračovať v novej farnosti. Vaše srdce nech je obklopené ľudskou vierou a láskou k Bohu. Hovorí sa, že v živote je len jedna farba, tak ako na maliarskom plátne, ktorá dáva zmysel životu. Ja som sa rozhodla, že Vám dám takéto namaľované plátno na pamiatku. Vy ste v tejto obci vytvoril to, čo tu roky chýbalo. V mene nás všetkých Vám ďakujem, prajem Vám najmä zdravie, nech Vás chráni ruka božia a Váš anjel strážny. Lebo každý z nás má svojho anjela.

Za veriacich A. Ťažká

Aj my ďakujeme...

Keď som Vás požiadala prvýkrát o príspevok do našich novín, vedela som, že vaše príbehy, názory, životné skúsenosti a múdrosti oslovia nielen mňa, ale mnohých našich čitateľov. Bola som nemilo prekvapená, keď som sa dozvedela, že odchádzate a možno nestihniete napísať svoj posledný príspevok z našej farnosti. Sľúbila so Vám, že radi počkáme. Urobila som dobre, pretože Vaše krásne slová na rozlúčku iste potešia všetkých, ktorí Vás poznajú. Ďakujem Vám, pán farár, a želám Vám, aby Váš nový domov bol plný lásky, šťastia a zdravia.

Iveta Roháčová a Redakčná rada Harmaneckých novín

Ako ďalej s elektronickým odpadom?

Mám taký dojem, že so zberom elektronického odpadu nie je všetko v poriadku. I napriek vytvoreným podmienkam na zber a jeho uskladnenie toto nefunguje práve ideálne. Svedčí o tom i tá skutočnosť, že i v súčasnosti sú napríklad na Strelnici vyhodnené tri kusy elektrospotrebičov, z toho dva televízory. Stále si myslím, že táto záležitosť je organizačne nie dosť dobre ošetrená. Zberné miesto pre elektroodpad nie je nijako označené, aspoň na dverách zberne by mal byť oznam, u koho sa má záujemca prihlásiť a aj Obecný infokanáľ by mal byť na takú závažnú činnosť z hľadiska ochrany životného prostredia viac a dlhodobo využitý. Zatiaľ to tak nie je a, žiaľ, naši občania si riešia svoje problémy po svojom, keďže im chýba základná uvedomelosť

a poznanie. Dokážu sa síce rozčuľovať, možno i dosť právom, že im psíkovia znečisťujú trasy ich obľúbených prechádzok, žiadajú pre ich majiteľov tresty a pokuty, ale že vyhodnené elektrospotrebiče sú tisíckrát nebezpečnejšie pre životné prostredie, to im ani trochu neprekáža, veď to predsa vyhodil jeho Výsosť Človek – koruna tvorstva, Homo sapiens a tomu je dovolené VŠETKO! Veď je to možno niekto z rodiny, sused, alebo možno aj oni sami, čo najviac kritizujú. Hlavne teda tu by bolo treba sankcionovať, keby mal niekto na to dosť odvahy! Veď dnes už dávno neplatí heslo „Človek, to znie hrdo!“. Dnes už platí heslo „Človek, to znie tvrdo!“. A u nás to platí dvojnásobne.

Michal Kiššimon

Ktože je to u susedov?

Nie je to nečakaná návšteva, ako by ste si to možno mysleli. Ani nemôže byť, veď vedľa nás býva už viac než sto rokov! A vidíte, predsa o tom vie len veľmi málo ľudí, aj to len tí zasvätenejší. Žijeme vedľa seba a nepoznáme sa! Predstavím vám teda našich susedov:

Kôrovnica kavkazská (*Dreyfusia nordmanniana*): Bola k nám dovlečená ešte v 19. storočí priamo z Kaukazu spolu s jedľou kaukazskou (*Abies nordmanniana*). Kôrovnica kaukazská je pomerne malá voška, ktorá poškodzuje mladšie jedľové, smrekové a smrekovcové porasty a to saním šťavy z ihličia, čím znižuje asimilačnú plochu mladého porastu a deformuje jeho výhonky. Po saní kôrovnice presychajú koruny mladších porastov a pomaly odumierajú. Ich aktivita, - žir - je od mája do septembra

a premnoženie trvá aj niekoľko rokov. Premnoženie je tlmené postrekmi, najčastejšie leteckými. Iste si spomeniete, že to tak bolo aj v Harmanci, presnejšie pod papierňou v Harmančoku pred nejakými siedmimi rokmi.

A práve vďaka úspešným postrekom sa početnosť kôrovnice kaukazskej od roku 2000 znižuje a stav populácie je latentný. V roku 2004 sa udával výskyt na 37 ha v okolí Banskej Bystrice, Brezna a na východnom Slovensku v okrese Gelnica. V našom susedstve sa sleduje práve obava z premnoženia v hornej časti Harmančoka.

Takže ak náhodou zaregistrujete bzučanie práškovačieho lietadla, už nebude pre vás žiadnym tajomstvom, ktože je to u susedov.

Michal Kiššimon

INZERCIA

HP Reality spol. s r.o. odpredá do osobného vlastníctva zrekonštruované holo byty na 4. poschodí v budove Harmanec 2 (Hospodárska budova).

2-izbový byt o výmere 58 m² ... 21.500,- EUR

2-izbový byt o výmere 62 m² ... 21.500,- EUR

1-izbový byt o výmere 32 m² ... 13.000,- EUR

Bližšie informácie na internáte (Harmanec 17) alebo na tel. čísle 048/4198154.

Vážení čitatelia,

v prípade záujmu môžete v našich novinách uverejniť aj svoje inzeráty, ponuky, predaj, oznamy. Stačí, ak text inzerátu necháte na obecnom úrade.

A ZAS O KROK ĎALEJ

My občania už chodíme po upravenom chodníku. Nemusíme sa obávať, že si niekto vyvrtnie nohu, alebo niekto zo starších občanov spadne. Už sa nemusíme hanbiť za prístupový chodník ku pošte.

Nie tak dávno bol ukončený nový prístupový chodník a prístupová cesta. Bol roky kritizovaný zo strany nás občanov. Poslednú kritiku vlani predniesla pani Hrková na zasadnutí obecného zastupiteľstva. My, čo sme boli prítomní, sme ju podporili. Tento návrh bol prijatý do rozpočtu. Pani starostka prisľúbila, že tento projekt sa bude realizovať medzi prvými. Je to tu. Dodržala slovo. Projekt sa uskutočnil aj zrealizoval. Pri odkrytí terénu prišli prvé problémy, zistilo sa, že je veľmi poškodená kanalizácia. A čo teraz povedala pani starostka, keď rozpočet sa navýši, mala obavy z ľudí. Cúvnuť sa už nedá. Stavba sa predĺžila. Aj to sa stáva. No čo, ak to má byť ako treba, aj takéto obete treba priniesť. Kto chce pochopiť, a kto nechce, aj tak nič nepochopí. Našťastie, pri výbere stavebného dozoru bol vybraný pán Suchý. Bol to dobrý výber. Pán Suchý má dlhoročné skúsenosti, je dobrý stavbár. Zvládli ste to, aj keď my ľudia sme vám to znepríjemňovali reptaním. No

našli sa aj tí, čo boli trpezliví a vašu prácu ocenili. My ľudia sme raz takí, vieme chváliť, ale aj haníť. Bolo to tak aj pri výstavbe kaplnky. A dnes je to jedno pekné a obľúbené miesto nás občanov na oddych. Nemôžem nespomenúť smetisko, koľko bolo okolo neho kriku, aj tam sa prekročil rozpočet a dnes tam stoja už garáže. Ľudia, ktorí sa nebáli a šli do toho projektu, postavili garáže a ja si myslím, že budú pokračovať pri úprave prostredia, keď tam už majú kúsok svojho majetku. Tak ideme krok za krokom. Naša obec začala žiť.

Vážení občania, možno máte veľa nápadov, len nik o nich nevie. Pridajte sa k nám, čo presadzujeme naše, vaše požiadavky na obecnom zastupiteľstve. Raz sa nám to podarí presadiť a zas budeme o krok ďalej. Napríklad pani Guťanová chce, aby sa opravil oporný múr, cesta medzi ich domom a domom č. 18. Občania zo Strelnice by si zaslúžili bezpečnejší chodník. Všetko sa môže stať skutočnosťou, len musíme presvedčiť zastupiteľstvo, aby sa na to našiel rozpočet. Toto by malo byť prioritou a prednosťou v rozpočte. Možno raz budú vypočítané aj tieto a iné želania, ktoré sú potrebné pre našu kvalitu bývania v našej obci. A keď sa nám to podarí, môžeme si povedať, už sme zasa o krok ďalej.

A. Ťažká

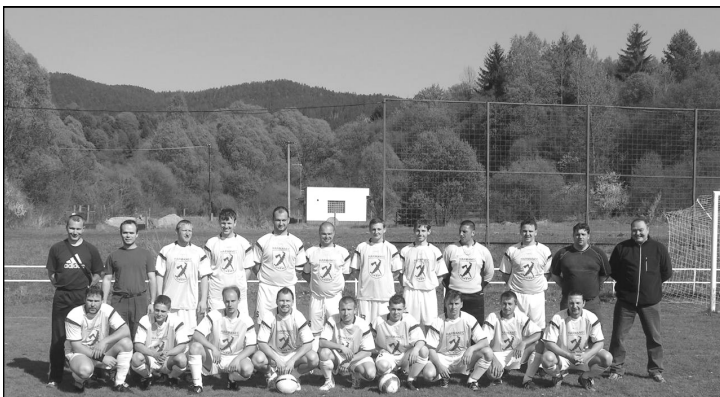
Zážitok zo svätojánskej noci

V našej škole bolo na svätojánsku noc a svetielka im pomáhali, aby ho našli. So rušno. Riaditeľka a učiteľky ZŠ pripravili zatajeným dychom čakali na otvorenie svojim žiakom po prvýkrát nezabudnuteľný skrinky, v ktorej sa ukrýval poklad – múdre zážitok zo svätojánskej noci. Všetci sa veľmi porekadlo, výrok, ľudová múdrosť. Každému tešili, keď to tu ešte nebolo. Svätojánska noc sa dostalo aj so sladkým dukátom. Bolo už je jedna z najkrajších nocí a hovorí sa, že neskoro, a tak sa pobrali do pripravených má svoju čarovnú moc. A čo sa o nej už popísalo rozprávok a povestí. Program začali svätojánskej noci sa rozprávali, až kým ich hrami už poobede a večer malo prísť na rad nezmohol spánok. Ráno treba vstávať opekanie. Počasie však neprialo, tak si špekáčky pripravili vo svojej triede. Keď si naplnili brušká, začali s večerným čítaním zaujímavého príbehu o svätojánskej noci. Po dočítaní začali spoločne o ňom hovoriť a každé z detí vyjadrilo svoj postreh, dojem či ponaučenie. A nasledovalo vyvrcholenie večera – hľadanie pokladu. Bol dokonale ukrytý a celú atmosféru dokresľovala tma. Baterky beh svätojánskej noci.

Helena Vajsová

Ťažká sezóna bola sklamaním ale pokračujeme ďalej...

Dostali sme sa už do druhej polovice roku 2009, čo znamená, že len prednedávnom sa pre náš futbalový klub Tatran Harmanec skončila sezóna 2008/2009. Po ťažkom žrebe sme jesennú časť odštartovali prehrou 0:2 po veľmi dobrom výkone v Jasení. Následne sme cestovali k favoritovi do Slovenskej Ľupče a opäť sme prehrali 3:1 a zároveň sme prišli o dvoch kľúčových hráčov, čo bolo, nielen podľa môjho názoru, rozhodujúce z hľadiska nášho ďalšieho účinkovania v prvej polovici sezóny. Prehrali sme všetky domáce zápasy a na ihriskách súperov sme uhrali len remízu 3:3 u nováčika na Balázoch. To znamenalo, že nás na jar čakal "boj o záchranu" a veľmi ťažká úloha pre celý tím. Začali sme výborne víťazstvom 2:1, nasledovali tri nerozhodné

FK Tatran Harmanec - sezóna 2008/2009

Horný rad sprava: Peter Mazúch - tréner, Ján Žabka, Róbert Matejka, Zdenko Danko, Ivan Bireš, Milan Rečkovič, Lukáš Gregor, Martin Lovás, Peter Floch, Peter Čičmanec, Tomáš Roháč - vedúci, Peter Kohút

Dolný rad sprava: Peter Katko, Peter Čaba, Štefan Rumanovský, Miroslav Rýs, Tomáš Murgaš, Marek Slančík, Daniel Kiedzuch, Pavol Rečkovič, Milan Hudáček

výsledky v Osrbli s Čiernym Balogom a s Balázami, ale to bolo, žiaľ, z našej strany všetko. Vo všetkých zostávajúcich zápasoch sme už nedokázali získať ani bod, obsadili sme posledné miesto a zostúpili po roku do nižšej súťaže. Hovoriť o príčinách vypadnutia je veľmi ťažké a nebolo by dobré niekoho alebo niečo kritizovať vzhľadom na podmienky, v akých sa nachádzame a za akých sa tento šport v súčasnosti robí. Určite nemám na mysli finančnú podporu obce, ktorá bola a je stále veľmi dobrá. Mám na mysli tréningový proces, ktorý sa ukázal ako rozhodujúci pre záchranu v tejto súťaži, pretože v mnohých zápasoch sme v prvom polčase podávali dobré výkony, ale koncovku zápasov sme nezvládli. Bol by so nerád, keby to vyznelo tak, že sa vôbec netrénovalo, ale niekedy určite aj z objektívnych príčin sa niektorí hráči nemohli zúčastniť tréningu, čo malo za následok, že nám v kľúčových okamihoch chýbali sily. Celú sezónu však berieme ako veľmi prospešnú pre získanie skúseností a ďalších futbalových zážitkov.

Po takom roku bolo veľmi ťažké opäť sa dať dokopy a pokračovať ďalej aj v nasledujúcej sezóne. Už to vyzeralo na najhorší možný scenár, t.j. koniec futbalu v našej obci. Situácia sa však, vďaka veľkej snahe a odhodlaniu hráčov a trénera, vyvinula tak, že aj v ročníku 2009/2010 sa v Harmanci bude hrať futbal. Dobré rozhodnutie. Pokračujeme ďalej a veríme, že prinavrátime dobré meno nášmu tímu a znovu prilákame a potešíme aj vás, našich fanúšikov a priaznivcov dobrou hrou a slušnou reprezentáciou našej obce.

Ďakujeme

Firme AMI

**Za výrobu potlače na dresy
hráčov s erbom našej obce**

Na záver chcem znovu poďakovať za podporu obci Harmanec, všetkým sponzorom, funkcionárom, trénerom, hráčom a ľuďom, ktorí prispievajú svojou prácou k chodu nášho klubu. V mene Futbalového klubu Tatran Harmanec chcem poďakovať všetkým našim priaznivcom za podporu a pozvať vás opäť na nový ročník súťaže II. triedy skupiny „A“, v ktorej budeme účinkovať. Veríme, že nás pridáte podporiť a povzbudiť.

Tomáš Roháč, vedúci mužstva

Viktória znamená víťazstvo

Je žiačkou štvrtého ročníka ZŠ SSJ v Banskej Bystrici a už tretí rok trénuje v plaveckom klube UMB. Zúčastňuje sa na plaveckých pretekoch žiakov ZŠ ročník 1999 a dosahuje veľmi dobré výsledky. Jej tréner hovorí o veľkom talente.

Viktória Šuleková, ďalšie talentované dieťa, ktoré reprezentuje aj našu obec a mnohí o tom nevedia. Práve preto si zaslúži našu pozornosť.

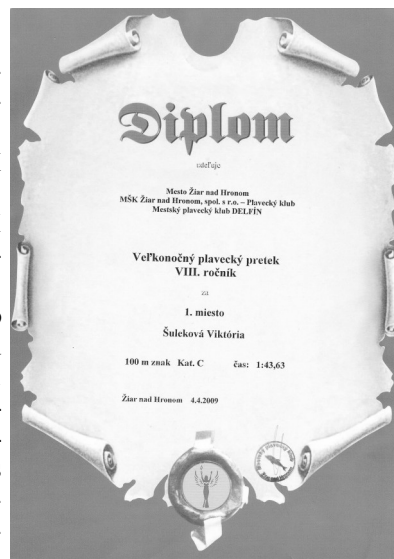
Má za sebou veľa úspešných plaveckých pretekov vo svojej kategórii, mnoho ocenení

1. miesto 4 x 50m pol. preteky	čas: 3:03.03
1. miesto 4x 50 m voľ. spôsob	2:40.93
2. miesto 50m voľ. spôsob	41,99
3. miesto 100m voľ. spôsob	1:35.36
2. miesto 50m znak	47,66

a diplomov z umiestnení na popredných miestach.

Na VIII. ročníku Veľkonočného plaveckého preteku v Žiari nad Hronom získala dve zlaté medaily.

V tomto roku sa zúčastnila na neoficiálnych MS v Handlovej, kde v štafete dievčat skončili na 1.mieste. Začali sa prázdniny, ale pre Viktoriu to iste nebude len čas leňošenia a relaxu, ale aj tvrdých tréningov. Po prázdninách začína s dvojfázovým tréningom. Cesta k úspechu je však pre každého športovca, ktorý chce niečo dosiahnuť (a Viktória medzi nich tiež patrí) ťažkou skúškou, ale kto ju zvládne, vyhráva. Veľa úspešných štartov a úspešných cieľov, Viktória!

Iveta Roháčová